

Nationaal Archief
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Nummer Toegang: 2.19.158

**Inventaris van het archief van de Stichting
Nederlands Emigratiefonds, (1954) 1958-2001**

J.A.A. Bervoets

Nationaal Archief, Den Haag 2009

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Inhoud en structuur van het archief.....	8
Ordening van het archief.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
A. Bestuur.....	11
B. Secretariaat.....	12
C. Financiën en fondsenwerving.....	13
D. Projecten ter instandhouding van de Nederlandse cultuur.....	14
E. Overige steunactiviteiten.....	16
F. Ingekomen publicaties.....	17

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Stichting Nederlands Emigratiefonds

Periodisering:

archiefvorming: 1958-2001

oudste stuk - jongste stuk: 1954-2001

Archiefbloknummer:

I33

Omvang:

76 inventarisnummer(s) 4,80 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Nederlands Emigratiefonds

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archief bevat de neerslag van de Stichting Nederlands Emigratiefonds, die op aanvraag steun verleent aan Nederlandse emigranten in hun nieuwe vaderland. Deze steun betreft vooral instandhouding van de Nederlandse identiteit

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Stichting Nederlands Emigratiefonds, nummer toegang 2.19.158, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Emigratiefonds, 2.19.158, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

De Stichting Nederlands Emigratiefonds werd op 10 november 1958 opgericht ten overstaan van L.W.A. Duynstee, notaris in Den Haag. De akte werd bij volmacht ondertekend door de Regeringscommissaris van de Emigratie, die zitting in het bestuur had, waarin ook de voorzitters van de Raad voor de Emigratie, de Katholieke Centrale Emigratievereniging en de Christelijke Emigratie Centrale zitting hadden. Het Ministerie van Sociale Zaken had hierbij dus een enorme vinger in de pap; het legde namelijk de basis voor dit fonds door gelden over te dragen van een eigen stichting. Daarom had het ministerie het recht de voorzitter aan te wijzen en moest het Fonds jaarlijks zijn werkzaamheden en financiën door middel van een verslag bij het ministerie verantwoorden.

Het doel van de stichting was volgens de toen vastgestelde statuten "het ontwikkelen [...] en ondersteunen van landelijke, regionale of gewestelijke, plaatselijke dan wel andere activiteiten [...] van emigrantenverenigingen of -organisaties, personen en instellingen die hier te lande of in de immigratielanden culturele en/of andere belangen van emigranten behartigen." Hierbij ging het met name om particuliere financiële steun aan "speciale projecten" en "wetenschappelijke, publicistische en andere initiatieven". Ook werd de Olivier van Noort-medaille ingesteld, "een legpenning" voor wie "zich verdienstelijk heeft gemaakt op het gebied van de emigratie." In een werkplan, dat het volgend jaar werd verspreid om fondsen te werven, werden de doelstellingen van de vereniging toegelicht: Het fonds beoogde namelijk "de Nederlandse emigranten bij hun ingroeiing in de maatschappelijke samenleving der ontvangende landen te helpen het waardevolle 'eigene' te behouden, teneinde de Nederlandse inbreng zo groot en goed mogelijk te doen zijn".

In dit werkplan is sprake van de uitgave van een geïllustreerd boekwerk over Nederland, voorzieningen voor instandhouding van een Sint Nicolaasviering in den vreemde en beurzen voor studie over emigratie. Ook later wordt meegedeeld dat "alleen zaken in aanmerking komen, die betrekking hebben op de Nederlandse identiteit en op karakteristieke elementen van de Nederlandse cultuur." De bijdragen werden meestal gegeven aan organisaties van Nederlanders in het buitenland. Vanaf 1995 kon het fonds ook "individuele bijdragen" toekennen "in bijzondere gevallen van behoefte."

Inhoud en structuur van het archief

ORDENING VAN HET ARCHIEF

Het archief is een conglomeraat van eenheden die door verschillende bestuursleden lijken te zijn gevormd. In de pakken notulen, vergaderstukken en correspondentie bevinden zich verschillende ordeningssystemen, deels geagendeerd, deels van een rubriekenlijst voorzien. Dat geldt ook voor de projecten, die deels in dossiers zijn geordend, deels op jaar in rubrieken. De aangetroffen ordening binnen de eenheden is bij de beschrijving van deze toegang in stand gehouden.

Verwant materiaal**BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN**

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

A. BESTUUR

- 1** Stukken betreffende de eerste vergadering van het stichtingsbestuur en de opstelling van het werkplan, met voorstukken betreffende een voorstel van de arts C. Crin tot een stichting tot ondersteuning van Nederlanders in den vreemde.
1954, 1958-1959
- 2-16** Vergaderstukken.
1958-1997
Deze stukken bestaan uit notulen, agenda's en aan de vergadering voorgelegde stukken. In enkele gevallen wordt bij die notulen ook interne bestuurscorrespondentie gevoegd, vooral na 1980. Een gevolg hiervan is dat tussen 1984 en 1989 verschillende bestuursleden afzonderlijke series hebben gevormd met een afwijkende inhoud.
2	1958-1969
3	1970-1979
4	1980-1983
5	Apart gehouden bestuurscorrespondentie. 1981-1985.
6	1984-1989, notulen.
7	1984-1990, notulen en correspondentie.
8	1991-1994
9	1995
10	1996
11	1997
12	1998
13	Apart gehouden bestuurscorrespondentie. 1998.
14	1999
15	Januari - juli 2000.
16	Augustus - december 2000.
- 17** Bestuurscorrespondentie over de vorming van de vereniging en de contacten met de ministeries, met statuten en gegevens over de bestuurssamenstelling.
1958-1963
- 18** Jaarverslagen over 1958-1977.
1959-1978
- 19** Ingekomen tekst van een redevoering van prof. Albada over de opheffing van de Emigratiedienst in 1994.
1997
- 20** Correspondentie over een wetswijziging op het Nederlanderschap en het behoud van de Nederlandse nationaliteit voor emigranten.
1999-2000

B. SECRETARIAAT**21-30**

Externe correspondentie van het secretariaat.

1978-2000

De hier bewaard gebleven correspondentie "met derden" is per eenheid afwijkend geordend. Deels alfabetisch op afzender, deels in numerieke dossiers op onderwerp, deels chronologisch.

- 21** Correspondentie met bestuursleden en met derden, alfabetisch geordend. 1978-1982.
De bestuurscorrespondentie is vooraan apart gehouden.
- 22** Correspondentie in genummerde dossiers op onderwerp, van een lijst voorzien: nr. 1-25.
- 23** Correspondentie in genummerde dossiers op onderwerp, van een lijst voorzien: nr. 26-50.
- 24** Chronologisch op maand geordende correspondentie. 1984-1985.
- 25** Chronologisch op maand geordende correspondentie. 1986-1987.
- 26** Chronologisch op maand geordende correspondentie. 1988-1990.
- 27** Apart gehouden correspondentie met het bestuur, derden en het Ministerie van Sociale Zaken. 1991-1995.
- 28** Correspondentie met contactpersonen in Canada en Zuid-Afrika. 1991-1995.
- 29** Correspondentie rubrieken 1-5: met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, interne bestuurscorrespondentie, correspondentie met contactpersonen in emigratielanden, correspondentie met de Kamer van Koophandel Den Haag. 1991-1997.
- 30** Correspondentie rubrieken 6-10: overige derden, RABO-bank Utrecht, rooster van aftreden van het bestuur, Olivier van Noort medaille, Platform-overleg. 1991-1997.

- 31** Correspondentie met contactpersonen in Den Haag, Melbourne, Sidney en Brisbane.
1994-1997

- 32** Correspondentie met consuls in emigratielanden.
1995-1997

- 33** Correspondentie, rubriekmatig geordend.
2000

- 76** Ingekomen brochures uit Nieuw-Zeeland.
1992-2000

- 75** Stukken betreffende contacten met Nederlandse organisaties in West-Australië.
2000-2001

C. FINANCIËN EN FONDSENWERVING

- 34** Financiële correspondentie.
1958-1975
De correspondentie over 1958 bevat ook voorstukken ten behoeve van het eerste jaarverslag.
Daarna betreft het voornamelijk de verantwoording van de financiële administratie en controle.
- 35-38** Financiële jaarstukken, met correspondentie.
1958-2001
- 35** Jaarrekeningen en accountantsrapporten. 1958-1979.
36 Financiële jaarstukken over 1978-1990. 1979-1991.
37 Financiële jaarstukken over 1990-1997. 1991-1998.
38 Financiële jaarstukken over 1998-2000, 1999-2001.
- 39** Stukken betreffende een fondsenwervingscampagne bij de start van het Emigratiefonds.
1959
- 40** Ingekomen nota's van steunfondsen over steunverlening aan projecten van het Emigratiefonds.
1979-1980
- 41** Stukken betreffende de fondsenwerving bij het bedrijfsleven naar aanleiding van het 25-jarig bestaan van het fonds.
1984

D. PROJECTEN TER INSTANDHOUDING VAN DE NEDERLANDSE CULTUUR

- 42** Dossiers inzake een door emigranten aangekochte boerderij in Saskatchewan (Canada) en een fotoalbum van een villawijk van Sinclair S.C., in São Paulo (Brazilië). 1980
- 43-52** Dossiers inzake door het fonds gefinancierde projecten.
- 43** Zendingen van boeken en bijdragen aan bibliotheken of bibliotheekafdelingen in de Nederlandse taal en/of over Nederlandse cultuur. 1963-1987.
 - 44** Diavoorstellingen over Nederlandse onderwerpen in Brazilië. 1961-1969.
 - 45** Radio- en televisieprogramma's in het Nederlands in Australië en Canada. 1978-1982.
 - 46** Rekwisieten voor Sinterklaasbijeenkomsten. 1960-1965.
 - 47** Bejaarden- en andere opvangcentra en sociale voorzieningen. 1989-1994.
 - 48** Tournees van Nederlandse acteurs, folkloristische groepen en beeldende kunstenaars. 1971-1993.
 - 49** Uitgaven van boeken over Nederland en Nederlandse tijdschriften voor emigranten. 1959-1993.
 - 50** Cursussen of lesprogramma's in de Nederlandse taal. 1978-1991.
 - 51** Sociologische of sociaal-historische onderzoeksprojecten op het gebied van emigratie en het leven van emigranten, met publicaties. 1960-1985.
 - 52** Stukken betreffende het proefschrift van Maarten van Harten over de geschiedenis van het Nederlands emigratiebeleid. 1982.
- 53** Ingekomen aanvragen om steun, met antwoorden, geagendeerd en gerubriceerd. 1983, 1990-1995
De eenheden zijn van lijsten van aanvragers voorzien, de rubrieken zijn ingedeeld als 1: lopend; 2: afgehandeld; 3: afgewezen.
- 54** Correspondentie over de zending van boeken en video's over Nederland en zijn cultuur naar emigrantengemeenschappen. 1993-1996
- 55** Stukken betreffende zendingen van boekwerken en videomateriaal door de Grote letterbibliotheek en de Nederlandse Luister- en Braillebibliotheek en door de Nederlandse omroepen. 1994-1999
- 74** Ingekomen aanvragen om steun van het fonds, met agendalijsten. 1995-2000
- 56-58** Ingekomen aanvragen om steun van het fonds, met antwoorden, geagendeerd en gerubriceerd. 1995-2000
De eenheden zijn van lijsten van aanvragers voorzien, de rubrieken verwijzen naar de nummers van de posten van een financiële verantwoording:
- 56** A 00 - A 11.
 - 57** A 17 - A 37
 - 58** A 38 - A 51.

-
- 59** Stukken betreffende aanvragen van en contacten met de Associated Netherlands Societies in SA (Australië), projecten A 102-A122.
2000-2001
- 60** Ingekomen drukwerk van Nederlandse cultuuruitingen in Nieuw Zeeland.
1992, 2000
- 61** Affiche, uitgegeven door het Department of Survey and Land Information van Nieuw Zeeland ter herdenking van de ontdekking en vorming van Statenland aldaar in 1642.
1992

E. OVERIGE STEUNACTIVITEITEN

- 62-65** Stukken betreffende de instelling en uitreiking van de Olivier van Noortmedaille. 1958-1990
- 62** Diploma's bestemd voor houders van de medaille, nr. 1-20. 1959-1974.
 - 63** Correspondentie. 1958-1961.
 - 64** Correspondentie. 1963-1979.
 - 65** Correspondentie. 1980-1990.
- 66-67** Stukken betreffende de instelling en instandhouding van studiebeurzen en leningen aan studenten. 1954-1979
- 66** Stukken betreffende fondsenwervingen bij de provincies, . enkele gemeentes en enkele particuliere instellingen. 1954-1969.
 - 67** Stukken betreffende de instelling van studieleningen aan studenten aan de universiteiten in Canada, met dossiers inzake de terugbetaling van enkele leningen aan studenten. 1958-1979.

F. INGEKOMEN PUBLICATIES

- 73** Doorslag van een nota van drs. J.F. van Campen "Internationaal cultureel beleid en emigratie".
28 oktober 1976
- 68** Hoe en waar boeren de Nederlanders in Brazilië?, voorlichtingsbrochure van het Bureau van het Emigratiebestuur.
1980
- 69** Dutch Australians taking stock, een verzameling bescheiden van de eerste National Dutch Australian Community Conference in de Monash Universiteit te Melbourne in november 1993.
1993
- 70** The second landing, houdende een overzicht van Nederlandse immigranten als kunstenaars in Australië, uitgegeven door de Erasmusstichting van de Netherlands Australian Cultural Society in Melbourne.
1996
- 71** Adresboeken van het Dutch Australian Centre in Sydney (Oranje gids) en van de Federation of Netherlands Organizations in Queensland.
1996, 1999
- 72** Your farm business and the GST, voorlichtingsgids inzake de General Service Tax, uitgegeven door de Commonwealth of Australia.
2000